

1

2011

This Ain't the Summer of Love **(Це не літо кохання)**

Всю кров змити не вдалося. Під нігтем на середньому пальці лівої руки лишилася темна смуга — ніби дужка. Чоловік почав вибирати кров з-під нігтя, хоч не мав нічого проти цього видовища; то була згадка про вчорашні радощі. Десь хвилину подлубавшись і не отримавши результату, він поклав палець у рот і посмоктав. Залізний присмак нагадав про запах крові, що потоком лилася на кахлі підлоги, плямувала стіни, просочила йому джинси, а персикові рушники — сухі, пухнасті, акуратні — перетворила на криваве ганчір'я. Цього ранку всі барви сяяли яскравіш, а світ здавався кращим.

Чоловік відчував безтурботну піднесеність, ніби всотав свою жертву, ніби життя її перелилося в нього. Вбивши, отримуєш владу: володієш, як під час сексу і близько не вийде. Навіть знаття того, який жертва має вигляд у мить смерті,— то інтимність, якої не сягнути двом живим тілам.

З тремом збудження чоловік думав про те, що ніхто не знає ані про вже скоєне ним, ані про те, що він зробить далі. Щасливий та умиротворений, він смоктав палець, притулившись до теплої стіни під квітневим сонечком і втупивши погляд у будинок навпроти.

Будинок був не дуже ошатний. Звичайнісінький, власне. Проте затишніший, ніж крихітна квартирка, де лежав у чорних мішках цупкий від учорашньої крові одяг, що чекав на спалення, і де виблискували сховані під кухонною раковиною ножі, вичищені з хлоркою.

Будинок мав невеликий палісадник і чорне поруччя на ганку; газон слід би підстригти. Двійко білих вхідних дверей одна біля одної: триповерхову будівлю було поділено на верхні й нижні квартири. На першому поверсі мешкає дівчина на ім'я Робін Ел-лакотт. Чоловік завдав собі труду дізнатися, як її звати, хоча сам подумки казав на неї просто «Секретарка». От щойно вона промайнула за вікном: легко впізнати за ясним волоссям.

Спостерігати за Секретаркою було окремим задоволенням. Чоловік мав кілька вільних годин, тож вирішив піти сюди й подивитися на неї. Сьогодні мав вихідний — вчора був славний день, і завтра буде славний; вже скоєне давало відчуття вдоволеності, заплановане захоплювало передчуттям.

Раптом відчинилися двері праворуч, і Секретарка вийшла — з якимсь хлопом.

Спираючись на нагріту сонцем стіну, чоловік задивився на вулицю — не на пару, — ніби виглядав друга. Пара не звернула на нього жодної уваги. Разом вони попростували вулицею. Давши їм трохи фори, чоловік вирушив слідом.

На Секретарці були джинси, легка куртка і черевики без підборів. Довге хвилясте волосся під сонцем стало трохи рудуватим. Пара поводитися якось стримано, не розмовляла одне з одним.

Чоловік умів розкусити людей. Дівчину, яка вчора померла серед просочених кров'ю персикових рушників, він теж розкусив і причарував.

Він прямував за парою довгою тихою вулицею, сховавши руки в кишенях, усім виглядом показуючи, що йде собі до крамниці. Чорні окуляри не привертали уваги сонячного ранку. Деревя м'яко тріпотіли під весняним вітерцем. У кінці вулиці пара звернула на іншу — широко, гамірну, повну офісів. Великі вікна муніципальної ради Ілінгу сяяли під сонцем.

Тепер соживець Секретарки (чи бойфренд, чи хто він їй там) — вродливий, з квадратною щелепою — заговорив до неї. Вона відповіла коротко, навіть не всміхнулася.

Жіноцтво — дріб'язкове, недобре, нище й малодушне плем'я. Всі вони — вразливі сучки, які чекають, що чоловіки їх розважатимуть. Тільки коли жінки лежать перед тобою мертві й порожні, вони стають чисті, загадкові, навіть чудові. Тоді вони цілковито твої — не можуть сперечатися, боротися, тікати — і можна робити з ними що хочеш. Тіло тієї, з якої він учора спустив кров, було важке, кволе: лялька в натуральну величину, його іграшка.

Чоловік ішов за Секретаркою та її хлопцем людним торговельним центром «Аркадія»; плив слідом, ніби привид бога. Чи бачили його взагалі всі ці люди, що ходили по крамницях суботньої днини, чи він — двічі живий — преобразився, отримав дар невидимості?

Пара дійшла до автобусної зупинки. Чоловік повештався поблизу, позазирав у індійську забігайлівку, роздивився фрукти у зеленьяра, тоді картонні маски принца Вільяма й Кейт Міддлтон у газетному кіоску, насправді стежачи за віддзеркаленням пари у склі.

Сідали на автобус номер 83. Чоловік мав небагацько грошей, але так уже приємно було спостерігати за Секретаркою — хотілося ще. Заходячи слідом за парою в автобус, він почув, як бойфренд каже щось про станцію «Вемблі-Сентрал». Чоловік купив квиток і слідом за парою зайшов.

Пара сіла разом у передній частині автобуса. Чоловік сів поруч, посунувши пакети непривітної жіночки. Час до часу розмова пари підносилася над голосами інших пасажирів. Коли Секретарка

не говорила, то неусміхнено дивилася у вікно. Було видно, що їй не хочеться їхати туди, куди вони там їдуть з бойфрендом. Коли Секретарка прибирала з обличчя пасмо волосся, у неї на пальці блимнула заручна каблучка. Отже, заміж виходить... гадає, що виїде. Чоловік сховав усмішку в комірці курткі.

Крізь брудні вікна автобуса струменіло тепле проміння полудневого сонця. Зайшла компанія якихсь хлопів, повсідалася на вільні місця. На кількох були червоно-чорні сорочки для регбі.

І сяйво дня ніби змерхло. Ці сорочки, ці зірки й півмісяці на них асоціювалися з речами, яких чоловік не любив. Вони нагадували про часи, коли він ще не почувався богом. Не хотілося, щоб щасливий день плямували й паплюжили давні погані спогади, але вся піднесеність умить десь зникла. Розсердившись (підліток з компанії регбістів перехопив його погляд, стривожився, квапливо відвів очі), чоловік підвівся і рушив до виходу.

За поруччя біля дверей трималися батько й маленький син. Гнів ударив чоловікові під дих: він теж повинен був мати сина — досі живого. Він уявив, як хлопчик стоїть поруч, як дивиться на нього, мов на героя... але сина давно немає, і винний у тому виключно такий собі Корморан Страйк.

Чоловік планував помститися Корморану Страйку. Зруйнувати його життя.

Вийшовши на тротуар, він звів очі на автобус. Востаннє промайнула золота голівка Секретарки. Менш ніж за добу буде нова зустріч. Думка про це допомогла чоловіку опанувати гнів, що охопив його від вигляду форми «Сарацинів». Автобус поїхав собі, а чоловік рушив у зворотному напрямі, втішаючи себе.

План пречудовий. Ніхто нічого не знає. Ніхто нічого не підозрює. А ще вдома в холодильнику на нього чекає дещо особливе.

2

A rock through a window never comes with a kiss.

*Blue Öyster Cult, "Madness to the Method"**

Робін Еллакотт мала двадцять шість років і вже рік була заручена. Весілля мало відбутися три місяці тому, але через наглу смерть майбутньої свекрухи церемонію довелося відкласти. За три місяці, що минули з часу запланованого, але не зіграного весілля сталося багато чого. Чи ладнали б вони з Метью краще, якби обмінялися обітницями? Чи сварилися б менше, якби під сапфіровою заручною каблучкою (що стала наче завелика для пальця Робін) виблискувала б золота смужка обручки?

Пробираючись понеділковим ранком крізь хаос дорожніх робіт на Тоттенгем-Корт-роуд, Робін подумки проживала вчорашню сварку. Зерно розладу було посіяно ще до того, як вони з Метью пішли на регбі. Здається, сварки трапляються після кожної зустрічі з Сарою Шедлок і її бойфрендом Томом, і Робін сказала про це, коли сварка, що назріла ще на матчі, протривала до пізньої ночі.

* Брукняк у вікно не жбурають з цілунком («Блу ойсте калт», «Навіженство у наступності»).

— То Сара все перекуйовдила, хіба ти не чув? Боже! То вона повсякчас питала й питала про нього, я навіть не збиралася...

Безупинні дорожні роботи на Тоттенгем-Корт-роуд ставали на шляху в Робін, відколи вона почала працювати в детективній агенції на Денмарк-стріт. Настрій ще погіршився, коли вона пере-чепилася через великий шмат бруківки; Робін мало не впала і лише за кілька кроків відновила рівновагу. Чоловіки в касках і флуоресцентних куртках у розломі посеред дороги відреагували вовчим свистом і брудними коментарями. Робін, уся червона, відкинула з обличчя довгі пасма рудувато-білявого волосся і проігнорувала їх. Думки все поверталися до Сари Шедлок і її настирливих підступних розпитувань про шефа Робін.

— Він такий дивно привабливий, правда ж? Якийсь ніби пошарпаний, але мені таке до вподоби. А не на фото він теж сексуальний? Кременезний чоловік, так?

Робін, яка намагалася відповідати холодно й байдуже, бачила, як Метью зціпив зуби.

— І ви в офісі тільки вдвох? Що, правда? І більше нікого?

«От стерво,— подумала Робін, чия доброзичливість на Сару Шедлок ніколи не поширювалася.— Чудово знала, що робить».

— А це правда, що він має медаль за Афганістан? Правда? Ого, він ще й герой війни!

Робін робила все можливе, щоб заткнути той одноосібний фонтан компліментів на адресу Корморана Страйка, але марно; під кінець матчу Метью вже тримався з нареченою дуже прохолодно. Та попри це незадоволення, він теревенив і жартував із Сарою на зворотному шляху з Вікаредж-роуд, а Том, якого Робін уважала нудним і недоумкуватим, сміявся, не помічаючи жодного підводного каміння.

Пішоходи, що й собі намагалися обійти окопи серед дороги, штовхали Робін. Нарешті вона дісталася протилежного боку вулиці й пройшла під тінню бетонного моноліту «Сентер-Пойнту». І розсердилася, пригадавши, що сказав їй Метью, коли опівночі сварка спалахнула з новою силою.

— От ніяк не можна було не говорити про нього, га? Я все чув, ви з Сарою...

— Я не починала про нього розмови, ти що — не чув? То все вона...

Але Метью почав її передражнювати — голосом, яким імітував усіх жінок, безликим і дурнуватим:

— «Ой, у нього таке гарне волосся...»

— Боже, та це вже параноя! — закричала Робін.— То Сара! І вона говорила про чортову чуприну Жака Бурґера на полі, не про Корморана, а я тільки сказала...

— «Не про Корморана»,— паскудно пропищав у відповідь Метью. Звертаючи на Денмарк-стріт, Робін бісилася так само сильно, як і вісім годин тому, коли вибігла зі спальні та вляглася на дивані.

Сара Шедлок, проклята Сара Шедлок, яка вчилася з Метью в університеті й зі шкури пнулася, щоб розлучити його з Робін,— вона ж бо лишилася тоді в Йоркширі... Якби Робін мала певність, що ніколи більше не побачить Сару, то зраділа б, але Сара прийде на їхнє весілля у липні й, понад сумнів, далі паскудитиме їхній шлюб, а колись ще вигідає, як через Робін просочитися до неї в офіс — якщо, звісно, її інтерес до Страйка справжній, а не просто спосіб посяяти чвари між Робін і Метью...

«Не буду я її знайомити з Кормораном»,— зі злістю подумала Робін, підходячи до кур'єра, який чекав під дверима. В одній руці, обтягнутій рукавичкою, він тримав планшет, у другій — довгастий прямокутний пакунок.

— Це для Еллакотт? — спитала Робін, підійшовши ближче. Вона чекала на одноразові фотоапарати в картонних упаковках кольору слонової кістки — на весілля. Робочий графік став настільки нерегульованим, що простіше було замовляти все до офісу, ніж додому.

Кур'єр кивнув і простягнув їй планшет, не знімаючи мотоциклетного шолома. Робін зітхнула і взяла пакунок — той виявився

значно важчим, ніж вона очікувала; відчуття було таке, ніби всередині совається один великий предмет.

— Дякую,— сказала вона, але кур'єр мовчки відвернувся й сів на свій мотоцикл. Заходячи в будівлю, Робін почула, як він від'їжджає.

Вона рушила нагору лункими металевими сходами, що вилися навколо зламаного ліфта; підбори клацали по металу. Коли відчиняла двері, сійнуло скло з темними обрисами літер: «К. Б. Страйк, приватний детектив».

Робін навмисно прийшла рано. Справ було дуже багато, і треба було попрацювати з паперами, перш ніж вирушити на стеження за юною російською стриптизеркою. За важкими кроками над головою Робін визначила, що Страйк ще нагорі, у своїй квартирі на поверх вище.

Робін поклала пакунок на стіл, зняла й повісила плащ на гачок біля дверей, поруч повісила сумку; увімкнула світло, наповнила й увімкнула електрочайник, тоді потягнулася по ніж для листів на столі. Загадавши, як Метью тупо відмовився вірити, що йшлося про кучеряву гриву регбіста Жака Бургера, а не про коротку, пружно-жорстку чуприну Страйка, Робін зі злістю вдарила лезом по коробці, розрізала її, розтягнула краї.

Всередині коробки лежала відрізана жіноча нога. Пальці на стопі було підігнуто — інакше б не влізла.

3

Half-a-hero in a hard-hearted game.

*Blue Öyster Cult, "The Marshall Plan"**

Від вереску Робін затрусилися вікна. Вона позадкувала від столу, не зводячи очей з предмета, що безсоромно визирав з коробки. Нога була гладенька, тонка, бліда, і Робін злегка торкнулася її пальцями, коли розкривала пакунок, відчула прохолодно-гумову текстуру шкіри.

Вона тільки зуміла притишити крик, затуливши вуста обома руками, коли скляні двері розчахнулися. Це був Страйк — насуплений, височезний, у розстебнутій сорочці, з-під якої виднілися темні й волохаті, мов у горили, груди.

— Що тут за...

Страйк простежив за нажаханим поглядом Робін і побачив ногу. Робін відчула, як її грубо хапають за плече, а тоді Страйк витягнув її на сходи.

— Як її доставили?

* Напівгерой у грі твердих сердець («Блу ойсте калт», «План Маршалла»).

— Кур'єром,— відповіла Робін, дозволяючи вести себе нагору.— На мотоциклі.

— Зажди тут. Я дзвоню в поліцію.

Коли Страйк зачинив її у своїй квартирі, Робін завмерла. Серце шалено калатало, поки вона дослухалася до його кроків — Страйк повертався в офіс. До горла підступив ядучий клубок. Нога. Робін щойно подарували ногу. Вона щойно спокійно занесла до офісу ногу — жіночу ногу в коробці. Чия це нога? І де все інше?

Вона дошкутильгала до найближчого стільця — дешевого, з м'якого пластику й металу — і сіла, досі притискаючи пальці до нечутливих губ. Згадала, що пакунок було виписано на її ім'я.

Страйк у цей час стояв біля офісного вікна, яке виходило на вулицю, і виглядав на Денмарк-стріт того кур'єра, тримаючи біля вуха мобільний. Коли вийшов до приймальні, щоб оглянути розкритий пакунок на столі, то вже розмовляв з поліцією.

— Нога? — повторив детектив Ерик Вордл на тому кінці лінії.— Серйозно, нога?

— І мені навіть за розміром не підходить,— відповів Страйк, хоча у присутності Робін так не жартував би. Підіткнута холоша штанів оголювала металевий штир, що був йому за праву гомілку. Страйк якраз одягався, коли почув крик Робін.

Щойно сказавши це, Страйк зрозумів, що нога права, точно як його втрачена кінцівка, і що її відрізано якраз під коліном — саме там, де ампутували його власну ногу. Притискаючи мобільний до вуха, Страйк уважніше придивився до ноги. Його ніздрі заповнив неприємний запах — ніби щойно розмороженої курки. Шкіра — біла: гладенька, бліда, неушкоджена, тільки на не дуже добре поголеній литці зеленуватий старий синець. Лінія зрізу чиста: мабуть, рубали сокирою чи великим різницьким сікачем.

— Кажеш, жіноча?

— Схоже, що так...

Страйк помітив ще дещо. На литці під лінією зрізу був шрам: старий, не пов'язаний з раною, що відняла ногу від тіла.

Як часто в часи дитинства в Корнволлі, коли Страйк стояв спиною до хвиль, його захоплював зненацька підступний океан? Люди, які не знають океан, забувають, який він потужний і брутальний. Коли хвилі вдаряють у них із силою холодного металу, люди лякаються. Протягом усієї кар'єри Страйк мав справу зі страхом, працював з ним, давав йому раду, але від погляду на той старий шрам його на мить охопив переляк, тим сильніший, що неочікуваний.

— Ти ще там? — спитав Вордл у телефоні.

— Що?

Двічі зламаний ніс Страйка опинився за якийсь дюйм від місця, де ногу жінки відділили від тіла. Він згадав шрам на нозі дитини, якої не зміг забути... скільки часу минуло з їхньої останньої зустрічі? Скільки років їй тепер має бути?

— Ти спершу подзвонив мені, бо... — нагадав Вордл.

— Так, — відповів Страйк, змушуючи себе зібратися на думці. — Я за те, щоб цим займався ти, але якщо не можеш...

— Вийждажаю, — мовив Вордл. — Скоро буду. Нікуди не йди.

Страйк вимкнув телефон і відклав його, все дивлячись на ногу. Тепер він побачив, що під нею лежить друкована записка. Навчений у британській армії процедурам розслідування, Страйк стримав потужне бажання витягнути аркуш і прочитати: не можна псувати докази. Натомість Страйк присів і роздивився адресу на верхній частині пакунок, що звисала зі столу.

Пакунок надіслали Робін, що йому абсолютно не сподобалося. Її ім'я і прізвище були написані без помилок — власне, надруковані на білій наліпці з адресою їхнього офісу. Наліпка перекривала іншу. Напружуючи зір і не торкаючись коробки, Страйк роздивився, що відправник спершу адресував пакунок «Кемерону Страйку», а тоді наклеїв наліпку з іменем «Робін Еллакотт». Чого передумав?

— Чорт, — тихо лайнувся Страйк.

Не без зусиль підвівшись, він узяв з гачка сумку Робін, замкнув скляні двері й пішов нагору.

— Поліція вже їде,— повідомив він, кладучи сумочку перед нею.— Хочеш чаю?

Робін кивнула.

— Додати в чай бренді?

— У тебе немає бренді,— озвалася вона. Голос був трохи хрипкий.

— А ти шукала?

— Звісно, ні! — відповіла Робін, і Страйк усміхнувся, почувши, як її обурила думка, ніби вона могла нищпорити по його шафах.— Ти просто... Ти не така людина, яка тримає вдома бренді про всяк випадок.

— А пиво будеш?

Вона похитала головою, не маючи сили всміхнутися.

Щойно чай був готовий, Страйк сів навпроти неї з власним горнятком. Він здавався саме тим, ким і був: кремезним колишнім боксером, який забагато курив і забагато вживав швидкої їжі. Страйк мав важке чоло і плаский асиметричний ніс, а коли не всміхався, ввижався похмурим і ворожим. Його густе й темне кучеряве волосся, досі вологе після душу, нагадало Робін про Жака Бургера і Сару Шедлок. Сварка сталася ніби в іншому житті. Робін хіба на мить згадала про Метью, відколи піднялася нагору. Страшно було розповідати йому про те, що сталося. Метью розсердиться. Він проти її роботи у Страйка.

— Ти роздивився... її? — спитала Робін, узявши горнячко з гарячим чаєм і відставивши його; навіть не пригубила.

— Так,— відповів Страйк.

Вона не знала, що ще спитати. Ідеться ж про відрізану ногу. Ситуація була настільки жахлива, настільки гротескна, що будь-яке питання, що спадало на думку, здавалося абсурдним і грубим. «Ти її впізнав?» «Навіщо її надіслали?» І найнагальніше питання: «Чому мені?»

— Поліція питатиме про кур'єра,— мовив Страйк.

— Знаю,— відповіла Робін.— Я тут намагаюся пригадати все, що роздивилася.

Внизу подзвонили у двері.

— О, це Вордл.

— Вордл? — наполохалася Робін.

— Це найбільш дружній поліціант з відомих мені,— нагадав Страйк.— Сиди тут, я його зараз приведу.

За минулий рік Страйк устиг зіпсувати собі репутацію в лондонській поліції, хоча в тому була не лише його провина. Преса надміру хвалила два його найбільші детективні тріумфи, і це природнім чином кинуло тінь на поліціантів, чиї зусилля Страйк звів нанівець. Але Вордл, який допоміг Страйкові в першій справі з тих двох, і собі урвав трохи слави, тож стосунки між ними були відносно дружні. Робін бачила Вордла лише в газетних статтях про справу. В суді їхні стежки не перетиналися.

Вордл виявився вродливим чоловіком з густою каштановою чуприною й шоколадно-карими очима. Він був одягнений у шкірянку та джинси. Страйк не знав, посмішив чи роздратував його задумливий погляд, який Вордл кинув на Робін, щойно увійшовши. Швидким зигзагом той відзначив її волосся, фігуру, тоді — ліву руку, де його очі затрималися на заручній каблучці з сапфіром і діамантами.

— Ерик Вордл,— низьким голосом відрекомендувався гість, усміхнувшись, на думку Страйка, недоречно чарівливо.— А це сержант Еквенсі.

Разом з ним приїхала худа чорношкіра поліціантка з забраним у гладеньку гульку волоссям. Вона всміхнулася до Робін, і та відчула надзвичайне полегшення від присутності іншої жінки. Далі сержант Еквенсі окинула поглядом славне помешкання Страйка.

— А де пакунок? — спитала вона.

— Внизу,— відповів Страйк, дістаючи з кишені ключі від офісу.— Зараз покажу... Вордле, як дружина? — додав він, збираючись виходити з сержантом Еквенсі.

— А тобі що? — буркнув поліціант, але на полегшення Робін відкинув прокурорську манеру, коли сів навпроти неї і розгорнув записника.